

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 6 JULIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Julij.

„Een openbaar onderwijs als dat te Amsterdam!” — Het is niet geheel gelukkig deze exclamatie uit den mond te vernemen van personen, die zich aan het onderwijs laten gelegen zijn. Nog zeer onlangs vonden wij naar dat onderwijs heen gewezen, als naar een navolingswaardig voorbeeld, in een Dagblad, dat „vooral op prijs verklaarde te stellen het streven naar eene eerbiediging van de regten van de Kerk, bij de handhaving van de regten van den Staat.” De armen-scholen in de groote steden, aldus concludeerde dit Blad, en bepaaldelijk die te Amsterdam, waarop wij meermalen de aandacht vestigden, zijn ons altijd voorgekomen uitstekende bewijzen op te leveren, voor de stelling: dat de vereeniging van opvoeding en onderwijs, van de regten van hoofd en hart, van Staat en Kerk niet onbereikbaar is.

„Ja, nu waar, dat de armen-scholen, bepaaldelijk te Amsterdam, voor die stelling uitnemende bewijzen opleveren? Zijn opvoeding en onderwijs, zijn de regten van hoofd en hart, van Staat en Kerk daar zoo vereenigd, dat deze scholen als modellen verdienen aangeprezen te worden? De vraag is van veelzijdig belang, én om het tegenwoordig tijdstip, waarop wij veronderstellen mogen, dat men zich bezig houdt met den voorbereidenden arbeid tot eene nieuwe organisatie van ons lager onderwijs, én om het aanzienlijk getal kinderen van katholieke ouders, door welke de armen-scholen te Amsterdam bezocht worden. Wij zouden daarom aan onzen pligt te kort doen, indien wij het niet luide verkondigden, welke waarde te hechten zij aan de uitnemende bewijzen voor de stelling: dat de vereeniging van opvoeding en onderwijs, van de regten van hoofd en hart, van Staat en Kerk, niet onbereikbaar is,” welke aan de armen-scholen, bepaaldelijk te Amsterdam ontleend worden.

Raadplegen wij te dien einde de feiten. Kunnen wij daaruit opmaken, dat de regten der Kerk, dat de regten des gewetens in de armen-scholen geëerbiedigd worden?

Daartoe mogen wij waarlijk, in de eerste plaats, niet besluiten, wanneer wij bedenken, door welke gewelddadige middelen de katholieke kinderen, die de openbare scholen bezoeken, gedwongen worden, ondanks het positieve voorschrift der Kerk, op de als den Zondag te vieren heilige dagen ter schole te komen. In plaats van eerbiediging „voor de regten der Kerk,” is zulk een dwang van de zijde der openbare onderwijzers een daad van vijandschap, eene daad van tegenstand tegen de Kerk, eene flagrante schending van hare regten. De Kerk schrijft voor — en men weet, men behoort te weten, welke hooge zedelijke verplichting door een voorschrift der Kerk aan hare belijders wordt opgelegd — de Kerk schrijft voor, dat eenige weinige dagen in het jaar als de Zondag moeten gevierd worden; daartoe zal, meenen wij de Kerk wel het regt hebben; en evenmin zal men aan de Katholieken het regt kunnen betwisten zich aan dit voorschrift der Kerk te onderwerpen. Doch dit alles is voor de openbare onderwijzers geene reden, om op die weinige dagen de schoolgaande kinderen en de katholieke kweekelingen der school van de verplichting te ontheffen ter schole te komen. „Gij kunt immers des morgens in de vroege wel ter kerke gaan en vervolgens zorg dragen op den gewonen tijd in de school te zijn,” voegen zij aan de enkele kinderen toe, die den moed hebben de onderwijzers te verzoeken, op die dagen van het schoolbezoek verschoond te mogen blijven. Daargelaten of alle kinderen in den regel des morgens voor 8½ uur ter kerke kunnen geweest zijn — wat, bepaaldelijk in de wintermaanden, niet altijd het geval kan zijn, zoodat vele kinderen alsdan niet eens ter kerke kunnen gaan — dit daargelaten; waaraan ontleent de openbare onderwijzer het regt, de katholieke kinderen te dwingen, te dwingen met de strengste strafbepalingen, in strijd te handelen met de voorschriften der Kerk? Waaraan ontleent hij het regt, ten aanzien van kerkelijke verordeningen zich boven de Kerk te verheffen en op zijnen meesterachtigen en indrukwekkenden toon de kinderen te leeren, dat zij zich aan de voorschriften der Kerk niet te storen hebben; dat zij

woord zwaarder weegt dan het hare; dat hij ontheffen kan van verplichtingen, welke zij oplegt? Waaraan ontleent hij het regt, aan de kinderen, welke aan zijne opleiding en zorg zijn toevertrouwd, geringeschatting in te boezemen voor de voorschriften der Kerk en de banden te verbreken, welke de belijders der katholieke Godsdienst aan haar verbinden? Wij gelooven niet, dat de onderwijzers eenig redelijk argument zouden kunnen aanvoeren ter vergoelijking van hunnen tegenstand in deze aan de voorschriften der Kerk. Alle regt ontbreekt hun daartoe. Alleen op disciplinaire dwangmiddelen kunnen zij zich beroepen, om de kinderen te noodzaken het gebod der Kerk te verwaarlozen en zich aan het bevel des onderwijzers te onderwerpen.

En die disciplinaire dwangmiddelen zijn van eenen zoodanigen aard, dat wel geen kind zich zal verstouten het voorschrift der Godsdienst te stellen boven het bevel des meesters. Die driemaal moedwillig verzuimt ter schole te komen, verbeurt alle aanspraak op eere-prijzen; die het eenige meerdere malen verzuimt, stelt zich bloot aan het gevaar, van de scholen weggezonden te worden. Men telt zulke disciplinaire dwangmiddelen niet gering. Men bedenke slechts hoe ongunstig het in vele opzichten zelfs in vervolg van tijd op het lot der jongelieden kan werken, van de school weggejaagd te zijn geworden. Eenmaal weggejaagd zijnde, worden zij zoo gemakkelijk niet weer tot andere scholen toegelaten; en wat komt er dan dikwijls van hen terecht? En waarom moeten zij dan verstoken blijven van een onderricht dat hun nuttig kan zijn; en waarom worden zij dan op straat geworpen, om daar tot leegloopers en deugnieten op te treden? Het is niet anders, dan aan de openbare onderwijzers!

Daar is nog meer. Die slechts driemaal moedwillig verzuimt ter schole te komen, verbeurt alle aanspraak op eereprijzen. Ook dit telt men niet te licht. Wat toch verbeurt men nog meer dan die eereprijzen? Men verbeurt daarbij nog daarenboven de kans van tot kweekeling in eene openbare school bevorderd te worden. Uit de categorie der met eereprijzen bekroonden worden toch in den regel de kweekelingen, dat is, de aanstaande onderwijzers genomen. Die derhalve prijs stelt op de voorschriften der Kerk én zich liever blootstelt aan de ongenade des openbaren onderwijzers dan aan de ongenade van God, — aan den zoodanigen wordt per se de toegang versperd tot den rang van onderwijzer; katholieke knapen, die tot dien rang wenschen toegelaten te worden, moeten beginnen met de voorschriften der Kerk gering te schatten en te bewijzen, dat zij meerderen prijs stellen op de gunst des meesters dan op de naleving van de geboden van hante Godsdienst. Schuilt hier ook een booze toelag onder, om in het onderwijs geene kweekelingen te krijgen, die uitmunten door hunne gehechtheid aan de Kerk? Wij weten het niet; maar wij vragen het, of wij niet het regt hebben iets dergelijks bij de aanwending van zulke disciplinaire dwangmiddelen te veronderstellen?

Zoo dan worden, wat een voorschrift der Kerk betreft, de regten der Kerk, de regten des gewetens geëerbiedigd! In vele andere opzichten wordt hun geen meerdere eerbied. Wij zullen dit overtuigend aantonen én uit de ter openbare scholen gebruikte schoolboeken, én uit het karakter van het mondeling onderwijs ter openbare scholen, zoowel aan de schoolgaande knapen als aan de kweekelingen gegeven, én uit een middel van protestantsche propaganda, dat sinds vier maanden, zoo onze informatie nauwkeurig zijn, op alle openbare scholen met eene sluwheid gebedigd wordt, die van u verontwaardiging sidderen doet over de boosheid van eene partij, die in staat is tot zulke verfoeilijke middelen haar toevlugt te nemen. Men zal dan kunnen zien, hoezeer de openbare scholen te Amsterdam als modellen verdienen geciteerd te worden van eerbiediging van de regten der Kerk.”

Nog een woord echter, alvorens voor heden van dit onderwerp af te stappen. Het feit dat wij heden eenigzins in het breed besproken hebben, het verplicht schoolbezoek van katholieke kinderen op Zondagen, levert ons als den Zondag, den 6 Julij, 1850, eenen

in de hoofdstad, men vindt het schier in alle openbare scholen terug, zoo in de steden als ten platten lande. Waarom zou dat behoeven voort te duren? Eene vermaning, één woord, één wenk aan de ouders der schoolgaande kinderen gegeven, zal alleziens voldoende zijn, om overal oogenblikkelijk dit bestaande schandaal te doen ophouden; om geen kind van ouders, die prijs stellen op hunne godsdienst, op hooge feestdagen ter schole te doen verschijnen. Men ga in deze aangelegenheid slechts met eenige eenparigheid te werk — en de algemeenheid van het vermeende misdrijf, zal het toepassen van straffen voor het wegblijven van de scholen op die dagen, volstrekt onmogelijk maken. Het komt er slechts op aan, aan de thans bestaande ergernis een einde te willen stellen — en het zal dan blijken wat tegen dien wil en die vastberadenheid van Katholieken, die tot het oefenen van een heilrijken invloed op de besluiten en handelingen hunner minvermogende broeders gescoopen zijn, — het zal dan blijken hoe luttel de wederzijtelijke vorderingen van schoolonderwijzers daartegen zullen vermogen. Nog eens daarom, een weinig activiteit — en op den aanstaanden hoogen Meeder-Gods-dag verschijnt geen enkel katholijk kind meer ter openbare schole, en zullen zij allen de pligten vervullen kunnen, ons op die dagen door de H. Kerk opgelegd.

De boekhandelaar J. A. van Belle te Rotterdam heeft dezer dagen de prospectus en de twee eerste proefnummers verzonden van een door hem uit te geven: *Lectuur van nuttig en gezellig Onderhoud of Katholieke Encyclopedie. Tijdschrift voor alle Standen. Onder bevoegdheid van Z. Doorl. Hoogen, E. Carolus Borromeus.* Het is een zeer gunstig als katholieke schrijvers bekend, hebben zich met alle bereidwilligheid aan hem aangesloten, om dit tijdschrift tot het grootste en meest uitgebreide van tot hiertoe voor de Katholieken bestaande tijdschriften te maken.

Maandelijks verschijnen 2 afleveringen. De prijs per jaargang of 60 vel druks, in groot 8º. is f 6.

De eerste aflevering, inhoudende als proeve van bewerking *Bijdragen over Wijsbegeerte, Land- en Volkenkunde, Natuurkunde, Geschiedenis, Scheikunde, Anatomie, Uitvinding, Kerkelijke Inrigting, Opvoedingstheorie*, enz. waaruit tevens doel en strekking blijken kan, is uitgegeven en alom ter inzage te bekomen.

Wij hopen dat de Redactie het doel van haar poging: het bezorgen van aangename en nuttige lectuur, nóg bereiken, en wenschen den Uitgever een ruim debiet toe. (Zie verder de Advertentie.)

Bij koninklijk besluit van 28 Junij is bepaald dat de wet van 12 April 1850, tot vaststelling van het briefport en tot regeling van de aangelegenheden der brievenposterij, met 1 Sept. 1850 in werking zal komen.

De heer Dominico Arata, te Amsterdam, is erkend als consul-generaal van Parma in het Koninkrijk der Nederlanden.

's GRAVENHAGE, 4 Julij. Z. M. den Keizer van Rusland heeft den heer Mr. P. Schooneveld, advocaat bij den Hoogen Raad en lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, begiftigd met het kommandeurs-kruis der orde van St. Anna, met diamanten omzet.

— Gisteren is de Algemeene Synode door Z. Exc. den minister van Hervormde Eeredienst geopend, waarna door de leden der Synode, ingevolge het nieuwe reglement, is overgegaan tot het benoemen uit hun midden van een president en vice-president, waarvan de keuze is gevallen als president, op den Wel-Eerw. heer De Verwey, predikant te Leiden, en tot vice-president den Wel-Eerw. heer Ds. Boeles, predikant te Groningen.

STATEN-GENERALE.

TWEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 6 Julij. In deze zitting heeft de heer de Meuleman zijne motie van verzoeken tot den aanvang der algemeene beraadslagingen over de scheepvaart-wetten voorgesteld, doch toen door de Kamer als ontijdig beschouwd, herhaald, om, nu die alge-

de beraadslagingen afgelopen zijn, bij de afzonderlijke behandeling der drie ontwerpen de volgorde van hare behandeling, door de Regering voorgesteld, om te keeren, en alzo te beginnen met ontwerp C en te vervolgen met B en A, om vooral de hoofdwagstie (in ontwerp C vervat) te beslissen, namelijk de opheffing der transitoregten. — Daar de minister van Finantiën ook nu verklaard had, daartegen geen bedenking te hebben, zoo is dien overeenkomstig besloten.

Ontwerp A alzo in beraadslaging gebragt zijnde, heeft de heer van Rijkevoort eene verklaring gegeven als voorzitter van de kamer van koophandel te Rotterdam, omtrent de niet-voldoening aan het verzoek der kamer van de heeren Hoboken aldaar tot het geven van ophelderingen ten aanzien van hun adres aan de Tweede Kamer, dat men te Rostock voor 18 pCt. goedkoopere schepen bouwde dan te Rotterdam.

Niemand heeft verder over het geheel van het ontwerp het woord, en worden de beraadslagingen daarover gesloten en de afzonderlijke artikelen in behandeling gebragt.

Art. 1 geeft tot geen discussie aanleiding en is zonder stemming aangenomen. Bij dat artikel worden ingetrokken de beide laatste volzinnen van art. II der wet van 14 Maart 1819 (Stbl. n°. 12), alsmede de woorden: en onder geen vreemde vlag navigerende, voorkomende in art. III. 2°. dierzelfde wet.

Op art. 2 waren vroeger twee amendementen voorgedragen, een door den heer de Monchy, strekkende om in de tweede zinsnede van dit artikel het regt van registratie voor een buiten dit Rijk of zijne kolonien gebouwde schip, te bepalen op vier ten honderd van de waarde (in het ontwerp wordt voorgedragen een ten honderd).

Het tweede amendement is van den heer Bachiene en strekt om art. 2 aldus aan te vullen: „De eerste Nederlandsche zeebrief wordt niet verleend dan na de overlegging van eene verklaring van den ontvanger, ten wiens kantore de reederij-cedul is geregistreerd, houdende, dat hij zich niet met de door de belanghebbenden gedane opgave van de waarde van het vaartuig vereenigt, of dat het suppletair registratie-regt over de meer bevondene waarde is betaald, ingeval van te lage aangifte, blijkens den uitslag eener geregtelijke waardering.

„Binnen vier weken na den dag van registratie van de reederij-cedul is de ontvanger, des gevorderd, gehouden de eerstbedoelde verklaring af te geven, of de vordering of waardering, bij gewoon deurwaarders-exploit aan den eenigen eigenaar of aan den boekhouder der reederij te doen aanzeggen.

„De kosten van waardering blijven in ieder geval voor rekening van den eigenaar of de gezamenlijke reeders.”

Nadat de beide voorstellers hunne amendementen hadden verdedigd en verscheidene sprekers daarover het woord hadden gevoerd, heeft de minister van financiën, naar aanleiding van een door den heer Bachiene geopperd bezwaar, voorgesteld, aan het einde van art. 2 bij te voegen de volgende zinsnede: „Art. 56 der wet van 22 Frimaire VIIde jaar is ten deze niet van toepassing.”

De heer Donker Curtius heeft voorgesteld, om in het artikel na de 3de alinea te voegen de volgende zinsnede: „Het bedrag van dit regt (van registratie, voor de reederij-cedul) zal te gelijkertijd met het tarief van in- en uitgaande regten worden herzien.”

Na eenige woordenwisseling en ten gevolge eener aanmerking van den heer Duynaer van Twist neemt de heer Donker Curtius, om, zoo zijn amendement werd aangenomen, deze zinsnede te doen plaatsen geheel aan het einde van het artikel en dus ook achter de laatste door de Regering voorgestelde wijziging (hierboven opgegeven) en voorts om die zinsneden te doen aanvangen met deze woorden: „Het bedrag van bovengenoemd regt” enz.

De heer Meussen heeft voorgesteld, om de laatste zinsnede van het amendement van den heer Bachiene te doen vervangen door de volgende zinsnede: „De kosten van waardering zijn voor rekening van den eigenaar of de gezamenlijke reeders, indien de bevondene waarde de opgegevene minstens een achtste te boven gaat.” Dit sub-amendement is door den heer Bachiene overgenomen, waarmede de minister zich almede heeft vereenigd.

De beraadslagingen over art. 2 gesloten zijnde, is het eerst in stemming gebragt het amendement van den heer Donker Curtius, hetwelk is aangenomen met 48 tegen 18 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: Anckaert, de Lom de Berg, van Heijden Reijnders, Groen van Prinsterer, Wijnaendts, Westerhoff, Poortman, Hengst, Wintgens, Wichers, van Randwijck, van Doorn, van Heemstra, de Fremery, Bachiene, van Hasselt, Zijker en Heemskerk.

Het amendement van den heer de Monchy is aangenomen met 49 tegen 17 stemmen. Tegen, de heeren: de Lom de Berg, van Eck, Groen van Prinsterer, Wijnaendts, Westerhoff, van Zuilen, Poortman, van der Linden, Duynaer van Twist, van Randwijck, van Walchoren, ter Brugge Hugenholtz, de Moraaz, van Voorst, Sloet tot Oldhuis, Bachiene en de voorzitter (van Goltstein).

Het amendement van den heer Bachiene, (gewijzigd door den heer Meussen) is verworpen met 45 tegen 21 stemmen. Voor, de heeren: Sloet tot Oldhuis, Bachiene, van Hasselt, Slicher van Domburg, Zijker, Schiffer, van Eck, van Heijden Reijnders, Dommer van Poldersveldt, Wijnaendts, Fokker, van Nispen van Sevenaer, Poortman, Hengst, Mutsaers, Schooneveld, Boxman, Engelen, van der Heyden, van Doorn en van Goltstein.

Het artikel zelf is vervolgens aangenomen met 51 tegen 14 stemmen. Tegen, de heeren: van Dam van Isselt, Bots, van Randwijck, van der Heyden, van Hall, Bachiene, van Hasselt, Zijker, Groen van Prinsterer, Westerhoff, van Nispen van Sevenaer, Hengst, van Doorn en Verwey Mejan.

Het artikel luidt alsnu in dezer voege:

„Aan het einde van art. VIII der wet wordt de volgende volzin toegevoegd:

„Bij de aanvraag van den eersten Nederlandschen zeebrief voor een buiten dit Koninkrijk of deszelfs Kolonien gebouwde schip, moet de hierboven bedoelde reederij-cedul, alvorens daarop de zeebrief kan worden verleend, voorzien zijn van het bewijs van registratie.

„Het regt, deswege verschuldigd, bedraagt, onverminderd hetgeen bij de wetten op de registratie voor alle andere gevallen bepaald is, vier ten honderd van de waarde, welke te dien einde overeenkomstig de voorschriften van art. 10 der wet van 16 Junij 1832 (Staatsblad n°. 29), door de belanghebbenden aan den voet der gemelde cedul moet worden uitgedrukt.

„Zoo de ambtenaren, met de heffing van het registratie-regt belast, zich niet met die opgave niet vereenigen, wordt der-

zelver bepaling overgelaten aan drie deskundigen, waarvan een door de eigenaars van het vaartuig, de tweede van wege het Rijk, en de derde door de beide reeds benoemde, of bij verschil door den president van de arrondissements-regtbank, wordt aangewezen.

„Art. 56 der wet van 22 Frimaire VIIde jaar is ten deze niet van toepassing.

„Het bedrag van bovengenoemd regt zal te gelijkertijd met het tarief van in- en uitgaande regten worden herzien.”

Art. 3, vaststellende, dat de dag, waarop deze wet in werking treedt, nader door den Koning wordt bepaald, wordt zonder discussie noch stemming goedgekeurd.

Het ontwerp zelf eindelijk, in hoofdlijke omvange gebragt, wordt aangenomen met 52 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: Bots, van Randwijck, van der Heyden, van Doorn, Verwey-Mejan, van Hall, van Hasselt, Zijker, Groen van Prinsterer, Westerhoff, van Nispen van Sevenaer, Hengst en van Dam van Isselt.

Het ontwerp zal op de voorgeschreven wijze aan de Eerste Kamer worden verzonden.

De beraadslagingen over ontwerp B zijn daarop bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

Vervolgens is de vergadering gescheiden.

Nader Verslag der Zitting van Woensdag 3 Julij.

(Vervolg der Redevoering van den Minister van Finantiën.)

De minister moet thans tot eenige hoezeer dan ook weinige becijferingen overgaan. De eerste spreker heeft getracht uit de statistieke tabellen aan te toonen, dat de kleine vaart, zoo niet was achteruitgegaan, zeker niet was vooruitgegaan. Zij was stationair gebleven; we hebben met moeite behouden we hadden. Maar waarom heeft de spreker weggelaten en vergeten, dat onze kleine handelsvloot jaarlijks zoo aanmerkelijk is toegenomen. Uit de vergelijking der statistieke tabellen van 1851 tot 1849, is die vaart vooruitgegaan met bijna 68 pCt. Is dat geen bewijs van onze gezonde positie? Men verlangt echter, dat men eene vergelijking make met de scheepvaart van de geheele wereld. Maar dat is eene onmogelijkheid. Doch al mogt het wijken, dat de vaart elders meer was toegenomen dan de Nederlandsche, dan zou de minister nog tevreden zijn met de uitkomsten die verkregen zijn, want uit de statistiek blijkt, dat wij, bij vergelijking met de vreemde vlaggen, den strijd zeer goed hebben volgehouden. Men houde den minister de aanmerking ten goede, dat men wel is waar, het jaar 1848 niet tot grondslag van berekeningen nemen moest omdat het uiterst nadeelig was, doch dat men evenmin het jaar 1847 tot grondslag van berekeningen nemen moet, daar het jaar 1847, wat onze vlag aangaat in de vreemde vaart, al bijzonder voordelig was, ten gevolge van den bijzonderen aanvoer van levensmiddelen. Men moet alzo zijne berekeningen bouwen over een aantal jaren en daarvan den middelterm nemen.

Men heeft opgemerkt, dat men bij de berekeningen, die men maakt, moet letten op het aantal, niet op de tonnaat der schepen. De minister meent, dat men op beiden het oog moet vestigen. Dat is volstrekt noodig. Immers is in de laatste jaren de stoomvaart aanmerkelijk toegenomen. Het is bekend dat onder de Engelsche stoomboorten, die eene groote tonnaat houden, half beladen stoomboorten zijn, en dat een groot deel der tonnaat voor ruimte voor passagiers openblijft, dan mag men dat bij het maken van vergelijkingen toch wel in het oog houden. Behalve dit, mag men ook opmerken, dat de verhouding tusschen de schepen in ballast of geladen, almede in ons voordeel is. Houdt men dit alles in het oog, dan zal het onoverlegbaar blijken, dat onze scheepvaart is vooruitgegaan. En indien nu het getal schepen vooruitgaat, dan mag men daaruit wel het gevolg trekken, dat men het voordelig vindt dat bedrijf uit te breiden. Dat resultaat zal men niet kunnen ontkennen.

De minister merkt op, dat men zich al tamelijk willekenig veroorloofd heeft, de O. I. vaart af te trekken. Immers is het aan de eene zijde, eene waarheid dat de vaart van en naar Oost-Indie ten gevolge van den uitgebreiden aanvoer van Koffij, Suiker en andere koloniale voortbrengselen, aanmerkelijk vermeerderd is, men moet, aan den anderen kant niet vergeten, dat de aanvoer van en de vervoer naar de West-Indie aanmerkelijk is verminderd, en dat wel naarmate de aanvoeren uit Oost-Indie zijn vermeerderd. Het nadeel moge nu wel zoo groot niet zijn geweest, als het voordeel aan de andere zijde, maar zeker is het dat men niet zoo geheel en al de W. I. scheepvaart behoort ter zijde te stellen. Daardoor komt dit bezwaar, dat men heeft aangevoerd, geheel en al te vervallen. De bloote aftrek der O. I. scheepvaart zou alzo niet alleen leiden tot geheel onzuivere, maar tevens tot geheel onjuiste uitkomsten. De minister merkt daarbij al verder op, dat de uitvoer der koloniale goederen van hier vroeger nimmer gering was, doch dat, naarmate de stapelplaats zich hier uitbreidde dit ook aanleiding gaf tot meerdere uitvoer.

Na hieromtrent in eenige ontwikkeling te zijn getreden, merkt de minister op, dat, wanneer hij dit een en ander nu overweegt, hij bij eene vergelijking der statistieke tabellen tot meer bevredigende uitkomsten geraakt, dan de spreker uit Amsterdam. Hij neemt toch vijf jaren voor en vijf jaren na de eerste verleende reciprociteit, dat zijn de jaren 1832—1836 en 1844—1848, en dat wel wat de schepen en de tonnaat aangaat. Als hij nu de O. I. vaart niet aftrekt, dan blijkt het, dat het aantal schepen onder Nederlandsche vlag is vermeerderd met 32 pCt., en het aantal tonnen met 72 pCt., en onder vreemde vlag het getal schepen met 13 en het aantal tonnen met 53 pCt. Trekt hij de O. I. vaart geheel af, dan vermeerderd onze vlag, wat de schepen aangaat, met 34 pCt., en het getal tonnen met 43 pCt. Een en ander zou nog meer uitkomen, indien men eene vergelijking maakte tusschen de 5 jaren voor en de 5 jaren na de sluiting van het traktaat met Engeland, waaruit tevens zou kunnen worden opgemaakt het bewijs, dat de concurrentie niet ongunstig gewerkt heeft. De minister toont vervolgens aan, dat hij in zijne berekeningen de jaren 1846 en 1847 heeft genomen, twee jaren, die voor de vreemde vaart nog al van belang waren. Immers in 1832—1837 werd er gemiddeld jaarlijks ingevoerd 58000 last graan, terwijl in 1844—1848 (ten gevolge van de mislukking van den aardappelen-oogst in 1846—47), door elkander genomen 103,000 lasten graan sjaars werden ingevoerd, hetgeen alzo een verschil van nagenoeg 48000 last per jaar oplevert. Dit moet dan toch wel invloed op de cijfers uitoefenen. In het voorbijgaan merkt de minister op, dat, wanneer de prijzen der levensmiddelen zoo duur zijn, er dan van geen bescherming wordt gesproken en men dan de vreemde schepen toelaat van waar zij ook komen. Ter wederlegging van de gemaakte berekeningen, brengt de minister nog bij, dat het jaar 1847,

waarop men zich beroepen heeft, wel het meest buitengewone van alle jaren was. Immers in dat jaar werden 142000 lasten graan ingevoerd, hetgeen alle vorige jaren overtrof, en wel 40000 boven het gemiddeld bedrag der jaren 1844—1848 en bijkans 100000 boven het gemiddeld bedrag van de jaren 1832—1837. Hij gelooft dat men dergelijke buitengewone omstandigheden bij het maken van berekeningen niet met stilzwijgen mag voorbijgaan.

Gedurende de beraadslagingen heeft men eenige beschouwingen voorgedragen over de kosten van den scheepsbouw, zoo wel hier te lande als daar buiten. Het doet den minister leed, dat hij in dat opzigt in zijne opgaven niet breedvoeriger is geweest. Dit was aan eene eenvoudige rede toe te schrijven. Hij heeft geen meer breedvoerige opgaven kunnen bekomen. Reeds in 1847 werden deswege informatie aanvraagd en ingewonnen. De magere resultaten, die men verkregen heeft, zijn overgelegd. Men raadplege vrij de vijf deelen van de enquête, in Engeland gehouden, en men zegge hem dan, of die enquête over dat punt eenig licht heeft verspreid. Dat is ook volstrekt onmogelijk, want te regt heeft de spr. uit Dokum (de heer Hugenholtz) gisteren aangemerkt, dat hier alles afhangt van vele bijzondere omstandigheden, zoo als de kwaliteit van het werk, de deugd van de constructie of van de materialen. Z. Exc. gelooft intusschen uit al hetgeen medegedeeld is, die sloosom te kunnen trekken, dat de kosten van den bouw hier te lande niet zoo veel hooger kunnen zijn dan elders. Hij beroept zich tot staving hier meening op een verslag door den vrijheer von Rhaden opgemaakt, dat aan het Duitsch parlement is overgelegd, ten bewijze, dat er geen goedkoopere vaartuigen konden worden gebouwd. Dat gevreesd gevaar, dat men elders voor minderen prijs zou kunnen bouwen, bestaat in wezenlijkheid ook niet. Bijkans nergens heeft men niet dezelfde kosten te maken als hier. Wij hebben een laag stelsel van regten voor de materialen, voor den scheepsbouw benodigd. Het gevolg daarvan is, dat het ijzer en koper nergens goedkoopere te verkrijgen is dan hier. Ten bewijze van de gegrondheid dier bewering, herinnert de minister, dat voor eenige jaren eenige ijzeren schepen voor de vaart op den Rijn werden gevorderd. Wat hebben de maatschappijen gedaan? Zij hebben onderscheidene vier schepen te Amsterdam en te Kinderdijk laten bouwen. Men heeft dit zeker niet gedaan uit voorliefde voor Holland, of om ons te favoriseren, maar waarschijnlijk, omdat hier de beste markt was. Het waren bestellingen voor eenige tonnen gouds. Hij kan ook niet aannemen, dat de dagloonen hier zooveel hooger zouden zijn dan elders. Hij vraagt het toch, of onze binnenlandsche scheepsbouw het zoo slecht gehad heeft. Nergens werd de scheepsbouw zoo zeer uitgebreid als hier. Geen stad, geen dorp is er, of men vindt er scheepstimmerwerven. Werven tot herstel of tot aanbouw. Men heeft hier te lande veel voor dat vak over, vele handen wijden zich daaraan, en het gevolg daarvan moet zijn, dat de dagloonen laag zijn. Hij herinnert zich voor eenige jaren deze anecdote gehoord te hebben: dat een vreemd scheeps-kapitein eene werf bezoekerde, waar een hoeker in aanbouw was, zijne bevreemding te kennen gaf, dat aan dat vaartuig eene zoo groote massa hout besteed werd, zoodat, zeide die man, in Engeland wel drie schepen daarvan konden gebouwd worden. De reeder gaf den vreemdeling ten antwoord: „ja, maar als uwe schepen verbruikt zijn, dan zal het mijne nog kunnen varen.” Men meent alzo hier, dat men door goede schepen te bouwen, voordeliger te werk gaat, dan door minder goed werk af te leveren, of brooze vaartuigen te bouwen. Het verschil in de kosten kan dus betrekkelijk voor ons land niet grooter zijn.

Men heeft bewerd, dat Engeland geen volstrekte reciprociteit verleende, en wij het meer gaven. Het is mogelijk, dat locale verordeningen medebrengen, dat er in enkele havens meer vuur-tonnen- of andere ongelden zouden moeten worden betaald. Indien dit het geval ware, dan zou onze wetgeving in zoodanige gevallen voorzien, en dan zou art. 9 van de wet van 13 Augustus 1849 grond geven om het dubbel te verdienen. Tot hiertoe werd de wet van 1822 nopens het tonnengeld nooit derwijze op Engelsche schepen toegepast, dat het dubbel tonnengeld van dezen geheven werd, hoewel het bekend is, dat onze schepen nooit op gelijken voet werden behandeld. Men heeft onze wetgeving tegenover Engeland altijd met moderatie ten uitvoer gelegd. Indien de voorgedragene wetten worden aangenomen en indien men dan in Engeland op dergelijke bezwaren mogt stuiten, dan zouden deze wetten in staat stellen, om vrij te kunnen handelen.

Men heeft aangemerkt dat Engeland de kustvaart voor zich behoudt. De minister geeft dit toe, doch vraagt of wij dan eene zoo volledige reciprociteit aan Engeland toekennen. Engeland geeft gelijkstelling in de vaart in zijn eigen land direct en indirect. Het laat onze vlag in zijne kolonien toe, doch de minister herinnert, dat hetgeen wij bij deze wetten aan Engeland geven, minder is dan Engeland toekent. Hij kan niet toegeven de bewering, dat de voordeelen, die wij verkrijgen zullen, reeds krachtens de tractaten in ons bezit waren. Engeland had aan zekere Deutsche Staten eenige bijzondere voordeelen op de vaart naar zijne kolonien verleend. Dat regt verlangden ook wij, maar wij zijn in dat bezit niet gesteld. Hij herinnert daarbij, dat er een groot onderscheid bestaat tusschen de kolonien en de kolonien van Engeland, naar mate het kolonien zijn van het land of van de kroon. Ten bewijze daarvan haalt de minister aan de wet van 4 Augustus 1845, waarbij het aan alle vreemde natien verboden wordt, om met vreemde schepen uit Engeland naar de Engelsche kolonien te varen; terwijl dienzelfden dag eene wet werd uitgevaardigd, waarbij verondersteld wordt, dat dit wel geschieden kan. Het zou schijnen, dat die twee wets-bepalingen lijnregt tegen elkander overstaan, doch het verschil is aan de aangeduide omstandigheid toe te schrijven, dat men de kolonien van de kroon op het oog had. In de verslagen van de Engelsche enquête vindt men die omstandigheid bevestigd. Die quaestie heeft zich thans opgehelderd. Zij is nu duidelijk. Dat is een groot voordeel. Hij schrijft het daaraan toe, dat zoo vele Oost-Indiëvaarders in den laatsten tijd met gerustheid naar Engeland zijn gesteven, om aldaar bevrachting te erlangen.

Wat nu eindelijk aangaat het verlangen, dat men niet bij de wet, maar bij tractaten de gelijkstelling zou verleen, merkt de minister op, dat hij gisteren akte heeft genomen van eene verklaring van een der voornaamste tegenstanders van den maatregel, houdende dat de Regering gedurende de enquête niet zou moeten stil staan. Men begreep dus, dat wij Engeland niet kunnen weigeren de reciprociteit, die het verlangt. Nu moet hij vragen, op welke redelijken grond men dan een uitstel kan doen steunen. Wij zouden eenige maanden moeten onderhandelen, doch ten slotte niet moeten weigeren. En als men het Engeland niet kan weigeren, dan moet men dezelfde reciprociteit

— De vereeniging in het staatsraads-gebouw heeft in hare bijeenkomst van heden bepaald dat haar kandidaat voor het voorzitterschap der Vergadering niemand anders zal zijn dan Dupin. Hare kandidaten tot het vice-presidentschap zijn Daru, Leon Faucher, Bedeau en Benoist d'Azy. De Montagne had, gelijk men weet, den gen. Bedeau tot voorzitter willen benoemd zien.

BRUSSEL, 2 JUN. De Kamer heeft een besluit genomen waarbij het getijde van het publiek attenderen-lijke verbeteringen in het Brievenvervoer gebragt zijn.

	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

Binnenl. fondsen bij weinig affaire nagenoeg als gisteren. Van vreemde fondsen waren 3 pCt. Fransche en Russische iets beter. Metalieken, Spaansche en Portug. onveranderd. Van Zuid-Amerik. waren Peru bij vrij veel affaire 1 pCt. hooger. Venezuela's bleven na eene neiging tot vooruitgang nagenoeg als gisteren. Overigens was de markt in Zuid-Amerikaansche fondsen overal veranderd vast.

Koers wisselt 61/2; Beloning 2 1/2 pc., Prolongatie 2 1/2 pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 1/2; Zigt Parijs 56 1/2; 2/m. Londen 12,02 1/2; Zigt Londen 12,07 1/2; 2/m. Hamburg 35 1/2; Zigt Hamburg 35 1/2; 3/m. Lissabon 42 1/2; 3/m. Porto 42 1/2; 2/m. Petersburg 1,39.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Julij. Belg. leen. 2 1/2 pc. 51; 5 pc. 99; 4 pc. 100; Spanje, Ard. 5 pc. 12 1/2; Binnenl. 3 pc. 33 1/2; Coup. 100; Rom. Leening 100; 3 Julij. Met. 5 pc. 96; 4 1/2 pc. 84; Bank-Actie 112 1/2; Wissel Londen 11 1/2; Amst. —; Parijs 140 1/2; Specie: Goud 123 1/2; Zilver 118 1/2.

BERLIJN, 3 Julij. Schuldbr. 3 1/2 pc. 86 1/2; Loten 103; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 92 1/2; Pools. 4 pc. 80 1/2; Loten fl. 200, 95 1/2; id. fl. 300, 132; id. fl. 500, 80 1/2.

HAMBURG, 2 Julij. Rusl. Engels. leening 104 1/2; Cert. bij Stiegl. 4 pc. 88 1/2; Spanje, Ard. 5 pc. 11 1/2; id. Binnenl. 3 pc. 30 1/2.

FRANKFORT, 3 Julij. Met. 5 pc. 79 1/2; 4 pc. 61 1/2; 2 1/2 pc. 43 1/2; Bank-Actie 112 1/2; Wissel Londen 11 1/2; Amst. —; Parijs 140 1/2; Specie: Goud 123 1/2; Zilver 118 1/2.

**NIJVENSTADINGEN, BETREFFENDE INTRESTRETA-
LINGEN, UPLIJDINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.**

RIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metaliek	25 1/2	50	Pruissische	34 1/2	a —
Napelsche	25 1/2	—	Spaansche	2 1/2	—
Div. in Est.	12	—	Hamb. Russ.	37 1/2	—
Eng. Russen	12	—	Russ. in Z. R.	37 1/2	—
Fransche	56 1/2	—	Pap.	—	—
Belgische	56 1/2	—	Pools. in Fl.	28 1/2	—

PER DUK van de Nieuwe Rotterdamse Courant.

PARIS, 4 Julij. In de zitting der Wetgevende Ver-
gadering op heden werd gestemd over de benoeming
van een voorzitter; hier waren 533 vertegenwoordigers.
Dapin (de oude) verkreeg 325 stemmen, Michel (Bourges)
102, gen. Lamourette 35, gen. Bedeau 35, terwijl de
overige stemmen verdeeld waren. Dapin is dus benoemd.
Daarna ging men over tot de benoeming der vier vice-
presidenten. Gen. Bedeau verkreeg van de 530 stem-
men 339, Benoist d'Azy 313, Daru 320 en Leon Fau-
cher 273. Eindelijk werden ook de zes secretarissen der
vergadering benoemd.

Er is op nieuw sprake van eene reis, die de Pre-
sident der Republiek in de oostelijke departementen zal
ondernemen, ook zal hij zich op uitnodiging der mu-
nicipaliteit naar Compiègne begeven. Bij die gelegenheid
zullen daar schitterende feesten plaats hebben.

BEURS VAN PARIJS, 4 Julij.

Fransche 5 pc. kont.	94,90	Romeinen oude	77 1/2
dito op ult.	95,20	Piemont. 5 pc.	94,50
dito 4 pc. kont.	—	dito bij Rothschild	86,20
dito 5 pc. kont.	56,95	Hollandsche 2 1/2 pc.	59 1/2
dito op ult.	57,15	Nap. Rec. nieuwe leen.	97
Bank-Actie (1840)	2200	Spanje 3 pc. Buitenl.	37 1/2
Belgische (1842)	99 1/2	dito Binnenl. 3 pc.	32 1/2
dito 4 1/2 pc.	—	dito Passive	—
Wissel: Amst. 210 1/2	—	Rusland 4 1/2 pc.	95 1/2

De stemming was heden ter beurse willig, bij geanimeer-
den handel. Als hoofdoorzaak der kleine rijzing wordt opge-
geven dat men de herkiezing van den heer Dapin als Pre-
sident der Wetgevende Vergadering als zeker beschouwde.
A. konstant gingen de 5 pCt. 30 cent. en de 3 pCt. 25 cent.
voort.

Op 24 rozen de 5 pCt. 45 cent. en de 3 pCt. 30 cent.
Bank-actien 15 francs hooger.

Van Buitendl. fondsen waren de Belgische een zweem hooger.
Overigens was in vreemde fondsen weinig variatie.

MADRID, 29 Junij. Het gouvernement heeft de meest
volgende berichten uit Havana ontvangen. De onderhan-
delingen tusschen de autoriteiten van Cuba en de Ame-
ricaanse regering, schijnen tot een gewenscht einde
te leiden.

BEURS VAN LONDEN, 4 Julij.

Gecons. op tijd 96 1/2; Mexico 5 pc. 30 1/2; Venes.
3 pc. 35 1/2; Denem. 3 pc. 74 1/2; Holland 2 1/2 pc. 56 1/2
à 57 1/2; 4 pc. cert. 87 1/2; Spanje 5 pc. 47 1/2; 3 pc. 27 1/2.

SCHIEPSTIJNDINGEN

AMSTERDAM, 5 Julij. Volgens brief van Suriname van
den 24 Junij, worden van daar herwaarts vertrekken de
schepen de Anna Maria, kapt. Steenveld, 24 Mei, Amicitia,
kapt. Wijgers, 24 Junij, kapt. Renken, 24 Junij, kapt.
Visser, ultimo Mei en Harlingen, kapt. Schaap, 5 Junij.
ELSENEUR, 30 Junij. Het schip Anton, kapt. Beekman,
van Riga naar Amsterdam, is alhier met schade wegens aan-
slag van brand verloren.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Julij. O. E. Smith, Diana, (s.) Londen. - R. Wil-
liams, Roscommon, (s.) id. - A. E. Koning, Zeldenaar, Sun-
derland. - Gisteren nog: D. J. Zeylstra, Kaashandel, Alicante.
HELVOET, 4 Julij. C. Wigman, Spijnx, Batavia. - C. van der
Rooven, Vrouw Johanna, id. - K. van den Erve, Albrecht Beij-
ling, Panaroek, 1. van Brauwershaven, gesleept door de stoom-
boot Kinderdijk. - H. Meppelder, Thetis, New-York. - J. C. Hast,
Ocean, (s.) Londen. - W. Smith, Apollo, (s.) id. - W. de Haan,
Mercurius, Liverpool. - Gisteren nog: B. J. Jonker, Saramecca,
New-York. - T. van Vliet, Vereniging, Villanova.

UITGEZEILD:

TEXEL, 4 Julij. T. Collier, Magnet, (s.) Londen. - A. Backer,
Rhederinde, Drachmen. - J. Hansen, Sophie, id. De laatste is
uit zee teruggekomen. - W. Grubg, Herman Wedel, Holmstrand. -
R. Fendenga, Vrouw Jantje, Stad Hill. De laatste is uit zee te-
ruggekomen.

HELVOET, 4 Julij. D. Sullivan, Gannet, (s.) Liverpool. -
Gisteren nog: H. Cheesman, Altwood, (s.) Londen. - G. Nichols,
Sea Gull, (s.) Hull. - W. Hollisworth, Camerton, (s.) id.

GEPRAAIDE SCHEPEN

Kapt. Hinlopen, van Liverpool in Texel binnen, rapporteert
den 26 Junij Z. O. van Lezard gezeten te hebben, het schip
Straat Balie, Kapt. Mulder, van Amsterdam naar Batavia,
alstoen met gunstige gelegenheid zellende.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BERGEN, Wathae, Johanne Frederikke: 50 1/2 v. Traan,
A. en F. Haerten; 800 w. Visch, Order.

WORMERVEER.

KONINGSBERGEN, de Boer, Gesina: 60 last Tarwe,
Wessanen en Laas.

ROTTERDAM.

BOSTON, Helta, Leopold: 30 bl. Cederhout, 63 v.;
419 vts., 25 tiersj. Honig, Mees en Moens; 27 tiersj., 150
vts. Koopmanschappen, Sturenberg, Cankrien en Comp.;
333,6 Pijpduigen, Gebr. Nottebohm; 240 tiersj., 111 vts.
Honig, Order.

SCHEEPS-VRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 28 Junij. Naar Amsterdam en de
Zaan 17 a 17 1/2; naar de Maas, 18; naar Antwerpen
19 1/2 alles voor Rogge.

DANTZIG, 27 Junij. Naar Amsterdam 16 1/2 voor Hout;
naar Antwerpen, 12 1/2 voor Zaad.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Julij, in lading naar
Keulen J. B. Wilson, Colln N°. 3.

AMSTERDAM, 4 Julij vertrokken naar:
Keulen L. de Ruiter, Colln N°. 31.

KEULEN, 4 Julij in lading naar:
Amsterdam J. B. Wilson, Colln N°. 3.

ROTTERDAM, 4 Julij in lading naar:
Amsterdam J. B. Wilson, Colln N°. 3.

Rijnhoogte KEULEN, 4 Julij 10 vt. 10 duim.

ADVERTENTIE.

Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader,
DANIEL GUNST, in den ouderdom van ruim 82 Jaren.
J. H. GUNST.
A. E. GUNST,
geb. BRUGHMAN.
G. VAN MEEDVOORT.
M. E. VAN MEEDVOORT,
geb. GUNST.

AMSTERDAM, 3 Julij 1850.

Stekkende deze tot algemeene kennisgeving aan, Fami-
lie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten
deze Stad.

(384) Wij ontvingen heden het onderstaande AT-
TEST van den Heer TIKKEL te Arnhem, die ons
daarbij verzekert, dat hij ons wel Dertig zoude kunnen
zenden, als al de Genezenen die hij kent maar zoo
goed en zoo menschlievend wilden zijn als Meijusvrouw
RAATS.

» Uit liefde voor waarheid en om aan lijdende natuur-
genooten van nut te zijn verklaar ik, dat ik Tien Jaren
lang de hevigste Rheumatische Pijnen heb moeten ver-
dragen, dat ik alle Doctoren geraadpleegd, alle Medi-
cinen gebruikt heb en dat dit alles niets heeft mogen
baten. In het Jaar 1845 moest ik zelfs mijne toe-
vlugt tot Krukken nemen, omdat de voortdurende pij-
nen mijne Beenen geheel verlamd hadden. In 1849,
wanadat ik zooveel goeds van **GOLDBERGER'S**
» **KETTINGEN** gehoord en zoovele Genezingen aan-
geschouwd had, heb ik op aanraden van velen, waarbij
ook handijve Geneesheeren, in de maand Augustus bij
den Heer TIKKEL alhier een **GOLDBERGER'S**
» **KETTING** gekocht. Ik gebruikte die naar de
» aanwijzingen en langzamerhand week de pijn al meer en meer,
» totdat ik in de maand December de Krukken ontfermde
» kon en geheel genezen was. Ik heb na dien tijd ook
» geen aanval van pijn meer gehad. — Op mijn aanra-
» den hebben dan ook vele andere Lijders deze Kettin-
» gen gebruikt en hebben er geen beven van gehad.

WED. RAATS,
AMSTERDAM, 20 Junij 1850.

Wij kennen weinig gevallen, waarin **GOLDBER-
GER'S KETTINGEN** niet spoedige en radikale
genezingen bewerkt hebben, en dan nog was het, dat
ze niet naar voorschrift gebruikt waren. De Heer GOLD-

BERGER heeft op aanzek van verschillende zijden nog
zwaardere soorten vervaardigd, die in uiterst hardnek-
kige gevallen aan te wenden zijn, deze kosten f3,60
en f6,40.

De Doosjes, waarin ze besloten zijn, hebben even
als de andere soorten het rooskleurig papieren Bandje
met de Waarschuwing bedrukt.

Amsterdam, Verkoophuis.

Amersfoort, A. H. van Ruyven.
Almelo, C. Rossmark.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Arnhem, G. W. Tikkel.
G. Holland.
Assen, H. P. A. v. Gorcum.
Alkmaar, J. Brongers, Gz.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
C. H. Veraart.
Bolward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, F. Leblanc.
Breda, Wed. J. Julianus.
Dokkum, A. Schaafsma.
Doetinchem, W. J. Raadgeep.
Delft, J. T. Wagner.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Deventer, B. H. Tikkel.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Eindhoven, R. Gruithuyzen.
Franeker, K. Drager.
Gouda, A. Goedraad.
Gorcum, H. Bodery.
Groningen, R. Hartman.
J. L. Lagro Jr.
C. Rijkers.
Goes, J. Bouwens.
Hage, Sack en C°.
Haarlem, J. Larsen.
Wed. de Lange en
van Ek.
Harderwijk, Wed. G. Tjhoft.

Heerenveen, G. Overdiep.
Harlingen, L. P. Mirande, Pz.
Hoorn, L. B. Rattenberg.
Helmond, H. Martin.
Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
Kampen, Jufv. M. Vooght.
Kleef, Gebr. de Bruin Ouboter.
Leiden, A. Dirks.
Leeuwarden, S. P. Postma.
Maastricht, Primavesi aine.
Middeburg, J. O. Kries.
Monnikendam, P. de Boer Pz.
Nijmegen, Gebrs. Swemelaar.
Nieuwe Diep, T. Groen.
Pekel-A, Gebr. Polak.
Rotterdam, J. A. Klinger en C°.
Roermond, P. A. Harath.
J. J. Homen.
Schiedam, Meij. A. B. Roepius.
Sneek, P. T. Potma.
Thiel, L. Ulfelder.
Utrecht, Ferd. Meijer.
Venlo, C. J. v. Boom (Vader).
E. J. Muller.
Veendam, S. Savenye.
Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
Winschoten, G. Wasman.
Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn.
Zaandijk, P. de Boer.
Zierikzee, C. v. Schack.
Zutphen, J. H. A. Wansleben.
Zwolle, W. Ulderink, Jr.
A. A. v. d. Bakk.

(382) Door den Boekhandelaar J. A. VAN BELLE, te
Rotterdam, is algemeen verzonden:
Lectuur van nuttig en gezellig onderhoud

KATHOLIJKE ENCYCLOPÉDIE.
Tijdschrift voor alle Standen.

Hetzelve verschijnt in afleveringen op den 1e en 15e
van elke maand, tegen prijs van fl. 50 per drie maanden.
Dit Tijdschrift is opgericht onder bescherming van Zijne
Doorl. Hoogw. Mongr. CAROLUS BELGRADO, Intern.
Ap. en Vice Superior, en is vereerd geworden met de
intekening van Z. M. den Koning, van de Hoog-Eerw.
Kerkelijke Overheden en van vele Eerw. Heeren Gees-
telijken.

De prospectus is alom gratis te bekomen en de eerste
aflevering bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks
ter bezigtiging voorhanden.

(370) J. J. ARKESTEYN en ZOON, Boekhandelaren
te 's Hertogenbosch, debiteren met goed succes:

**DE GODSDIENSTIGE BEWEGING IN EN-
GELAND**, of de voortgang van het Katholieke
mus en de terugkeer der Anglikaansche Kerk tot de
eenheid, door een Katholiek, uit het Fransch, door
J. J. BURGHEUS, R. C. Pasoor, gr. 12mo. f 1.50

STICHELK. FEESTBOEKJE ten gebruike
op den Feestdag der Heilige Martelaren van Gorcum,
geviert wordende op den 9en Julij, inhoudende:
Beknopte Levenschetsen dier Heilige Bloedgetuigen, het
geschiedverhaal huns Marteldoods en de Litanie ter
hunner vereering, door A. VAN MAASELAND, R. G. Pries-
ter, Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs. f 0.12

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren in voor-
raad bij onzen Hoofd-correspondent.

(383) Bij den Uitgever dezer Courant is heden van
de pers gekomen:

WET TOT REGELING van het KIESREGT,

**BENOEMING VAN AFGEVAARDIGDEN TER EERSTE
EN TWEEDE KAMER.**

Met eene duidelijke opgave voor de onderscheidene
gemeenten van derzelver kiesdistrict en census.
In Zakformaat. Prijs 20 Cts.

Ook is bij bovengenoemden Uitgever in hetzelfde formaat
gedrukt en te bekomen:

10. **DE GRONDWET** voor het Koninkrijk der Ne-
derlanden.
20. **WET** op het Briefport en de Brievenposterij, met
korte ophelderende aantekeningen en tabellen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYZEN, Drukker en Uitgever.